



## המכללה האקדמית תל-חי

# כנס מחקרי גליל ה-24

22-24.3.2022

שלישי-חמישי י"ט-כ"א באדר ב'

קמפוס לוואן (מזרח) המכללה האקדמית תל-חי  
ומרכז המבקרים - אגמון החולה

לפרטים והרשמה לחצו כאן

# תכנית הכנס

22.3.22

יתקיים בקמפוס לואן (מזרח)

מושב חגיגי

18:30-20:00

מושב פתיחה חגיגי יק"א בגליל  
125 השנים הראשונות-המכללה האקדמית תל-חי

23.3.22

מושב א'

9:30-11:00

מושב א'  
תכנית משולבת לתגבור אספקת מים לגליל העליון ושמירה על איכות המים בכנרת

מושב א'  
מכינים לימונים מהלימונדה-איך מועצה אזורית תפצח את משולש הכוחות מועצה-ישוב-תושב

מושב א'  
היבטים רב ממדיים של חינוך וקהילה

11:00-11:30

הפסקה

מושב ב'

11:30-13:00

מושב ב'  
גידולים חדשים ושיטות מתקדמות לקידום החקלאות, המזון והתזונה

מושב ב'  
מפגשים קולוניאליים- ציוניים והשפעתם על הנוף היישובי

מושב ב'  
פריפריה ואלטרנטיבה: קהילות רוחניות בגליל בין טבע וסביבה לבין עימות עם הממסד

13:00-14:00

הפסקה

מבואת זרנגין - במהלך ההפסקה יתקיים מושב פוסטרים, בו יוצגו מחקריהם של סטודנטים ויות בתכנית לתואר שני בלימודי גליל וסטודנטים ויות בתכנית לתואר שני בחינוך

מושב ג'

14:00-15:30

מושב ג'  
גישות חדשניות וידידותיות לסביבה להגנת הצומח בגליל

מושב ג'  
עתיד הצפון - הצפון על שולחן השרטוט-עיקריה של התכנית האסטרטגית (דיור 2040) למחוז הצפון

מושב ג'  
חינוך בעין המגיפה - הכשרה להוראה בגליל ובגולן בצל משבר הקורונה

15:30-16:00

הפסקה

מושב ד'

16:00-17:30

מושב ד'  
על דבורים ודבש

מושב ד'  
ארכיאולוגיה והיסטוגרפיה גליליים

מושב ד'  
חינוך פורמלי, בלתי פורמלי וגבוה בגליל העליון

שיח גלריה

18:00-19:30

אמנות עכשווית נפגשת עם ארכיאולוגיה, שיח בעקבות הצבת תצוגת פריטים מחורבת עומרית במכללה האקדמית תל-חי.

גלריה "הצד השני"

קומה 1, בנין 2

24.3.22

יתקיים במרכז המבקרים אגמון החולה

מרכז כנסיים, קומה 3

מושב א'

9:00-10:00

מושב א'  
דתות בגליל: מבט היסטורי ותיאולוגי

מושב א'  
התמודדות עם משבר ושינוי בערי הצפון - בין פריפריה לספר

10:30-11:00

הפסקה

מושב ב'

11:00-12:30

מושב ב'  
מפגשים חוצי גבולות: שיח בין-דתי ובין-תרבותי בגליל בפרספקטיבה היסטורית ועכשווית

מושב ב'  
מושב המחקרים בעמק החולה

12:30-13:15

הפסקה

מושב ג'

13:15-14:45

מושב ג'  
מחלות פטרייתיות בצמחים בגליל

מושב ג'  
מושב לזכרו של מייק ליבנה הגליל והגולן - מסע היסטורי ארכאולוגי בין תקופות, בין דן לסוסיתא, בין כנרת לצפת - מעל פני האדמה ומתחת לפני האדמה

14:45-15:00

הפסקה

מושב מליאה

15:00-16:30

היבטים של תכנון וממשק אקולוגי-תיירותי-חקלאי באגמון החולה

יתקיים באודיטוריום המרכזי

## הכנס ה-24: מחקרים חדשים של הגליל וסביבותיו

המכללה האקדמית תל-חי, קמפוס לוואן (מזרח)

**ועדה מדעית:** פרופ' גונן שרון, ד"ר עידן ברנע, ד"ר טלי גולדברג,  
ד"ר זאביק גרינברג, ד"ר מאיה דואני, ד"ר יהורם לשם,  
פרופ' מוסטאפא עבאסי, ד"ר מוטי פרידמן, ד"ר ירון צ'רקה,  
ד"ר אייל קורצבאום

**ועדה מארגנת:** פרופ' גונן שרון, גב' פזית כורידן

כניסה לקמפוס בהרשמה מראש ובכפוף  
להנחיית משרד הבריאות לגבי כנסים.

## יום שלישי ה-22 במרץ

18:30 - 20:00

### ערב פתיחה חגיגי

יתקיים בקמפוס לוואן (מזרח), המכללה האקדמית תל-חי

יק"א בגליל – 125 השנים הראשונות  
על מקומה של יק"א ביישוב הגליל – 1900-1924,  
פרופ' יוסי בן ארצי, אוניברסיטת חיפה  
← תרומת יק"א לגליל בעבר בהווה ובעתיד,  
מר זאב מילר, מנכ"ל יק"א בישראל

## יום רביעי ה-23 במרץ

9:30-11:00

### מושב א'

מושב א'.1. ← תכנית משולבת לתגבור אספקת מים לגליל העליון ושמירה  
על איכות המים בכנרת  
יו"ר: פרופ' משה גופן

← תכנית משולבת לתגבור אספקת מים לגליל ושמירה על איכות המים  
בכנרת, מר זאב אחיפז, רשות מים  
← גידולים חקלאיים בעמק הירדן מושקים במי-כנרת,  
גב' נורית בן-הנאי, מעבדת שירות השדה צמח  
← מאה שנות גידול הבננות בסובב כנרת ובעמק הירדן תוך השקיה,  
במי-כנרת, ד"ר יאיר ישראלי, מעבדות טכנולוגיות חקלאיות  
← תגבור קצב חלופת מים בכנרת ע"י מים מותפלים, שאיבה והגלשה,  
פרופ' משה גופן, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל

מושב א'.2. ← מכינים לימונים מהלימונדה – איך מועצה אזורית תפצח את  
משולש הכוחות מועצה-ישוב-תושב?  
יו"ר: גב' עפרי אורפז

← המבנה הדו-רובדי - האתגרים ביחסי רשות-ישוב-תושב במרחב הכפרי,  
מר עומרי חג'י, מועצה אזורית גליל עליון  
← תפיסת עבודה שמייצרת מודלים שימושיים - התמודדות מ.א. הגליל  
העליון עם אתגרי המבנה הדו-רובדי,  
גב' עופרי אורפז, מועצה אזורית גליל עליון  
← הרצאת פאנל 3: שלוש דוגמאות מהשטח,  
מנחה גב' רוני היינברג, המכללה האקדמית תל-חי, מועצה אזורית גליל עליון

מושב א'.3. ← היבטים רב ממדיים של חינוך וקהילה  
יו"ר: ד"ר יונתן קסלר

← תפקידו המתווך של הון פסיכולוגי בקשר שבין תמיכה חברתית ורווחה  
אישית בקרב סטודנטים עם וללא לקויות למידה,  
ד"ר עפרה ולטר וד"ר בתאל חזן לירן, המכללה האקדמית תל-חי  
← משמעות הקהילה בעיצוב חוויות ההוראה של מורות ומורים שהיגרו  
ממרכז הארץ לפריפריה הצפונית,  
ד"ר יעל גרישנטיין, המכללה האקדמית תל-חי  
← אלימות מילולית כלפי אנשים עם מוגבלות שכלית התפתחותית  
המתגוררים בפריפריה, ד"ר נירית קרני-וייזר, המכללה האקדמית תל-חי  
וד"ר רן גוימן, מכללת צפת  
← האם נפרד יכול להיות שווה? חזון למערכת חינוך שוויונית,  
ד"ר יוסף ג'אברין וד"ר יונתן קסלר, המכללה האקדמית תל-חי

מושב ב'.1. ← גידולים חדשים ושיטות מתקדמות לקידום החקלאות, המזון והתזונה  
יו"ר: פרופ' רחל אמיר

← בחינה ופיתוח של צמח הקינואה כגידול חדש רב תכליתי בישראל, ד"ר ליאור רובינוביץ, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל והמכללה האקדמית תל-חי

← מסע גנומי אל מקורות היין הארצישראלי,

ד"ר שריאל היבנר, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל והמכללה האקדמית תל-חי

← ניצול צמחי בר ושאריות חקלאיות להגברת ערך המזון,

ד"ר לואי בשיר, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל והמכללה האקדמית תל-חי

← ניצול זני אבוקדו מהגליל העליון לאספקת הפרי במהלך כל השנה, ד"ר דני גמרסני, המרכז לחדשנות בפוסט-הרבסט והמכללה האקדמית תל-חי, פרופ' רפי שטרן, מו"פ צפון, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל והמכללה האקדמית תל-חי וד"ר נעם אלקן, מרכז המחקר החקלאי, מכון וולקני

מושב ב'.2. ← מפגשים קולוניאליים-ציוניים והשפעתם על הנוף היישובי יו"ר מושב ומגיבה: פרופ' אביבה חלמיש

← כשקולוניאליזם ולאומיות נפגשים – אך מדברים בשפה שונה: בנייה עירונית בחיפה המנדטורית, ד"ר ענת קדרון, המכללה האקדמית תל-חי  
← תה וסימפטיה – הפקידות הבריטית ובתי האליטה היהודית-בריטית בגליל ובחיפה, ד"ר לילך ברק, אוניברסיטת חיפה  
← הליידי, הגנרל והעיר: ליידי דאונס ון אלנבי, ד"ר שולי לינדר-ירקוני, ארכיון העיר חיפה

מושב ב'.3. ← פריפריה ואלטרנטיבה: קהילות רחוניות בגליל בין טבע וסביבה לבין עימות עם הממסד  
יו"ר: ד"ר סופיה כץ

← קדיתא: כפר אקולוגי בהישרדות, מר דניאל פלוטקין, המכללה האקדמית צפת  
← Peace & Love בתקופת מלחמת ששת הימים: הקהילה ההיפית בראש פינה העתיקה, גב' טלי אלוהב, אוניברסיטת תל-אביב והמכללה האקדמית צפת, ופרופ' מריאנה רוח-מדבר שפירא, המכללה האקדמית צפת ואוניברסיטת חיפה

← ללא תיווך: חיבור לטבע, ניאו-לקטות, ומפגשים עם האחר הרחק מעיני הממסד, ד"ר אריאל אפל, אוניברסיטת חיפה והמכללה האקדמית אורנים

מתקרים של סטודנטים לתואר שני במחקרי גליל ותואר שני בחינוך, הפוסטרים יוצגו במבואה של אודיטוריום זרנגין.

מושב ג'.1. ← גישות חדשניות וידידותיות לסביבה להגנת הצומח בגליל יו"ר – ד"ר אייל קורצבאום ומר ליאור גור

← הצד הירוק של הכנרת – מיקרו-אצות כנגד מחוללי מחלות בצמחים, מר אייל חיים, המכללה האקדמית תל-חי ומכון שמיר למחקר, אוניברסיטת חיפה

← שימוש באוזון להדברת מחלות בכרם ושיפור איכות היין,

מר ליאור גור, מכון שמיר למחקר, אוניברסיטת חיפה

← אנזימים משבשי תקשורת בחיידקים להצלת מטעי האגס – הדור הבא של תכשירי הדברה אקולוגיים?

ד"ר מרי ילין דפני, מו"פ צפון, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל

← שילוב של חיישנים סייסמיים ותכשירי הדברה ידידותיים לטיפול בחיפושיות מזיקות ממשפחת היקרונות,

ד"ר משה נגרי, מכון שמיר למחקר, אוניברסיטת חיפה

מושב ג'.2. ← עתיד הצפון – הצפון על שולחן השרטוט – עיקריה של התכנית האסטרטגית (דיוור 2040) למחוז הצפון יו"ר מר אורי אילן

← פרק הדיור, אדר' יהונתן כהן-ליטאנט, לשעבר מתכנן מחוז הצפון

← פרק התשתיות, גב' דקלה עדי פרץ, מתכננת מחוז הצפון

← פרק התעסוקה, אדר' רז עפרון, יועץ ללשכת תכנון מחוז צפון

← פרק השטחים הפתוחים, גב' סמדר מאיר, יועצת סביבה לוועדה המחוזית צפון

המחוזית צפון

← פרק האזורים, אורי אילן, יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז צפון

מושב ג'.3. ← חינוך בעין המגיפה – הכשרה להוראה בגליל ובגולן בצל משבר הקורונה יו"ר – ד"ר אסתר סרוסי

← לא רוצים לצאת מה"קומפורט זום": סטודנטים בלמידה מרחוק - מחדשנות משבשת לדיפוזיה של זמישות בזום,

ד"ר יונית ניסים וד"ר איתן סימון – המכללה האקדמית תל-חי

← מתנסים באי-ודאות ומתמחים במסוגלות – הפרספקטיבה של סטודנטים המנסים בהוראה "בשנת הקורונה",

ד"ר עדני נייפלד וד"ר יונית ניסים – המכללה האקדמית תל-חי

← להצליח, להתפתח ולהיקלט כנגנת מתחילה – סדנת הסטאז',

ד"ר אביבה דן, המכללה האקדמית תל-חי

← "סיור וירטואלי בטבע היישובי": ניתוח דיסקטי של פעילות הכשרת מורים לסוירים מדעיים שנבנתה בהשראת הקורונה ביישובי הצפון,

ד"ר אסתר סרוסי, המכללה האקדמית תל-חי

מושב ד'.1. ← על דבורים ודבש

יו"ר – ד"ר טלי גולדברג

← נחיל הדבורים כמודל לארגון עצמי,

ד"ר ניר אופק, המכללה האקדמית תל-חי

← אפיון דבש שיוף (Ziziphus spina-christi) מהגליל ומבקעת הירדן,

ד"ר טלי גולדברג, המכללה האקדמית תל-חי

← שילוב דבורי דבש עם דבורי בומבוס משפר האבקה בזן האבוקדו האס

ומעלה יבולים, פרופ' רפי שטרן, מו"פ צפון, מיגל – מכון למחקר מדעי

בגליל, המכללה האקדמית תל-חי

מושב ד'.2. ← ארכיאולוגיה והיסטורגפיה גליליים

יו"ר ד"ר דבורה גלעד

← הכנסיות הפניקיות: מבט ראשון,

מר אחיה כהן תבור, אוניברסיטת אריאל

← "הפורום הכפרי" תמורות באדריכלות כפרי הגליל בתקופה הרומית,

ד"ר מיכל משה, אוניברסיטת אריאל

← קהילת יהודי צפת במאה ה-16 כדגם לתור זהב לאומי בהיסטוריוגרפיה

של הסופר שאול פנחס רבינוביץ' (שפ"ר),

ד"ר אסף ידידיה, אוניברסיטת אריאל

← חפירות חמת טבריה, בית אלפא ובית שערים – שלושה שלבים מכוונים

בצמיחתה של הארכיאולוגיה ככלי לאומי בשנות המנדט הבריטי,

מר מרדכי לאש, אוניברסיטת אריאל

מושב ד'.3. ← חינוך פורמלי, בלתי פורמלי וגבוה בגליל העליון

יו"ר פרופ' יובל דרוך

← תפיסותיהם של מורים את מאפייני החינוך הבלתי פורמלי והפרקטיקות

של השתלבותם בחינוך הפורמלי,

מר אלעד חיגר, המכללה האקדמית תל-חי

← זהות לאומית והון תרבותי אצל דרוזים מהגולן, דור ראשון להשכלה

גבוהה, שלמדו במוסדות אקדמיים בסוריה ובישראל,

גב' דועא שמס, המכללה האקדמית תל-חי

← תפיסותיהם של הורים בגליל לגבי למידה מקוונת בתקופת הקורונה,

גב' נעמה עוקבי, המכללה האקדמית תל-חי

## שיח גלריה

18:00-19:30

אמנות עכשווית נפגשת עם ארכיאולוגיה – שיח בעקבות הצבת תצוגת

פריטים מחורבת עומרית במכללה האקדמית תל-חי

בין הדוברים: פרופ' ציונה גרוסמרק, גב' ורדה יתום, מר יאיר גרבוז,

גב' אורית סימן טוב, גב' מיכל שכנאי יעקבי

## יום חמישי ה-24 במרץ

## מושב א'

מושב א'.1. ← יתושים בעמק: מלריה והתיישבות בעמק החולה

יו"ר – ד"ר מיה דואני

← גזר דין מוות? חווית המלריה של תושבי יסוד המעלה,

ד"ר מיה דואני, המכללה האקדמית תל-חי

← "אורח בא להזהירנו" – פרופ' גדעון מר, המאבק במלריה והתתיישבות

בגליל העליון המזרחי, ד"ר אסתי ינלביץ, אוניברסיטת חיפה

← פרויקט הצפת החולה והפוטנציאל להעברה מקומית של מלריה –

מה מספרים נתוני ניטור היתושים?

ד"ר לאור אורשן, משרד הבריאות ירושלים

מושב א'.2. ← התמודדות עם משבר ושינוי בערי הצפון –

בין פריפריה לספר

יו"ר – פרופ' שמואל שמאי וד"ר אורלי גנני

← השפעת הקורונה על עסקים קטנים בערי הצפון ובאזורי פריפריה,

ד"ר זאביק גרינברג, פרופ' אלי גימון וד"ר ינאי פרח – המכללה האקדמית

תל-חי

← טיפולוגיה של עסקים חברתיים ומסחריים קטנים וקשריהם לקהילה,

פרופ' שמואל שמאי, ד"ר ורד האס וד"ר אורלי גנני – מכון שמיר למחקר

והמכללה האקדמית תל-חי

← מיתוג נצרת עילית כנוף הגליל,

מר אורי הייטנר וד"ר דניס גרובטקין – מכון שמיר למחקר

## מושב ב'

מושב ב'.1. ← מפגשים חוצי גבולות: שיח בין-דתי ובין-תרבותי בגליל

בפרספקטיבה היסטורית ועכשווית

מושב בארגון מרכז תל-חי לחקר דתות

יו"ר פרופ' (אמריטוס) חיים גורן

← מושג הגבול בתלמוד: יהודים ורומאים בערי הצפון – עכו, קיסריה

ובית שאן, ד"ר תמר אריאלי, המכללה האקדמית תל-חי

← ציפורים, מעיין וכנסיית העץ: ישו מבקר בטבריה,

ד"ר חגי דביר, אוניברסיטת תל-אביב והמכללה האקדמית תל-חי

← "גם בצידון היו ציוני יקר וגדולה לעם ישראל וללאומיותו": גיאוגרפיה

מסורתית-לאומית של הגליל ודרום סוריה בחיבור מאת בן 'היישוב הישן',

1900, ד"ר חנן חריף, המכללה האקדמית תל-חי

← לשהות במרחב של אי נחת: מרצה חילונית וסטודנטיות דתיות בשיח

בקמפוס, פרופ' תמר הגר, המכללה האקדמית תל-חי

9:00-10:30

11:00-12:30

מושב ב'.2. ← מושב המחקרים בעמק החולה  
יו"ר ד"ר אורן רייכמן

← השפעות אקלימיות ומרחביות על זיהום אגני הניקוז במרכז רמת הגולן,  
ד"ר אורן רייכמן, המכללה האקדמית תל-חי, מיגל – מכון מחקר  
מדעי בגליל

← השפעת השקיה במי כנרת על בריאות הקרקעות במעלה אגן היקוות  
הכנרת, גב' נעמה בדיחי, המכללה האקדמית תל-חי, מיגל – מכון מחקר  
מדעי בגליל

← ניטור מגפת שפעת העופות בעמק החולה בעזרת טכנולוגיית חישה  
מרחוק ועיבוד תמונה, ד"ר אסף חן, מיגל – מכון מחקר מדעי בגליל

› Determining the avian influenza infection history from blood  
serum samples of two wild migratory bird species – the mallard  
(Anas platyrhynchos) and steppe buzzard (Buteo buteo vulpinus),  
Mrs. Nikki Thie, The Hebrew University

← השפעת שדות מגנטיים מושרים ומתן אנטיביוטיקה על אוריינטציה  
מגנטית בציפורי שיר נודדות (בחינת היפותזת החישה המגנטית  
הסימביוטית), גב' גאיה שרף, המכללה האקדמית תל-חי

13:15-14:45

מושב ג'

מושב ג'.1. ← מחלות פטרייתיות בצמחים בגליל  
יו"ר – ד"ר אופיר דגני

← השפעת צפיפות יער על יחסי פטריות פתוגניות – פטריות מועילות  
בקרקע, פרופ' סגולה מוצפי – מיגל – מכון מחקר מדעי בגליל והמכללה  
האקדמית תל-חי

← הערכת רגישות זני תירס למחלת הנבילה המאוחרת הנגרמת על ידי  
Magnaporthiopsis maydis בעזרת כלים של חישה מרחוק,  
ד"ר אסף חן – מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל  
ד"ר אופיר דגני, מיגל – מכון למחקר מדעי בגליל והמכללה האקדמית  
תל-חי, שימוש באנזימים לשיבוש תקשורת בין חיידקים ופטריות הגורמים  
למחלות בצמחים, ד"ר לבנת אפריאט-ג'ורנו, מיגל – מכון למחקר מדעי  
בגליל והמכללה האקדמית תל-חי

← בחינת עמידות למחלות עלווה של זני מכלוא בגפני יין,  
ד"ר מרי דפני-ילין, מו"פ צפון ומיגל – מכון למחקר מדעי בגליל

מושב ג'.2. ← הגליל והגולן – מסע היסטורי ארכאולוגי בין תקופות, בין  
דן לסוסיתא, בין כנרת לצפת – מעל פני האדמה ומתחת לפני האדמה –  
מושב לזכרו של מייק ליבנה  
יו"ר פרופ' ינון שבטיאל

← המנהרה ההתקפית הערבית בצפת במלחמת העצמאות,  
פרופ' ינון שבטיאל, המכללה האקדמית צפת, מלח"ם מר אורן זינגבוים  
ומר עומר זידאן – רשות העתיקות

← אכסניית כרי דשא ודרכה מצליינות דתית למלון לאורחים ישראלים,  
פרופ' (אמריטוס) חיים גורן, המכללה האקדמית תל-חי,  
גיאורג רוומקפ, היסטוריון

← על קבורה במרכז הגולן היהודי בתקופות הרומית והביזנטית מתוך ממצא  
בית הקברות העתיק של דבורה, מר אורן זינגבוים, רשות העתיקות  
← עד דן – מבט מדרשי לא מוכר על דן הקדומה,

ד"ר ערן מאיר, מכון שמיר למחקר, המכללה האקדמית תל-חי ומכון הרצוג

מושב מליאה ← היבטים של תכנון וממשק אקולוגי-תיירותי-חקלאי  
באגמון החולה  
יו"ר ד"ר עמרי בונה

15:00-16:30